

11 ŞUBAT SINAV TARİHİ

Çıkmış Soruların
paralelinde özgün
sorulara yer
verilmiştir.

GYS

2024

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

MÜZE

ARAŞTIRMACISI

Görevde Yükselme Sınavı

KONU ANLATIMLI

%100 ÖZGÜN

Kültür ve Turizm Bakanlığı Personeli Personeli Görevde Yükselme ve
Ünvan Değişikliği Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda özgün olarak
hazırlanmıştır.

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

GÖREVDE YÜKSELME SINAVI VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ

MÜZE ARAŞTIRMACISI HAZIRLIK KİTABI

EDİTÖR
Turgut MEŞE

YAZARLAR
Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir.
Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün
veya bir kısmının elektronik, mekanik ya
da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve
dağıtımını yapılamaz.

ISBN No/Tarih: 978-625-6519-57-2/01.01.24
Sertifika No: 40447

SAYFA TASARIMI
DATA Dizgi Grafik

KAPAK TASARIMI
Data Grafik Tasarım

BASKI VE CİLT
Data Dijital Matbaacılık
ANKARA

Data Yayınları

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 29 95 - 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com

ÖN SÖZ

T.C. Kültür Ve Turizm Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği gereğince açık bulunan Müze Araştırmacısı kadroları için “Görevde Yükselme Sınavı” yapılacaktır.

T.C. Kültür Ve Turizm Bakanlığı Personeline yönelik olarak “Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavı”na kendinizi hazırlayacağınız güncel mevzuat ve akabinde kendinizi soru çözerek değerlendireceğiniz güncel sorulardan oluşan bu kitabımızı hazırlamış bulunmaktayız. Data Yayınları olarak siz değerli adaylar için elinizdeki Hazırlık kitabının çok faydalı olacağına inanıyoruz ve yapılacak sınavda başarılar diliyoruz.

Data Yayınları

KİTABA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ İÇİN

datayayinlari@gmail.com adresine e-posta ile veya
0542-2620337 WhatsApp iletişim numaramız
üzerinden iletebilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1 1 SAYILI CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ	5
TESTLER.....	
ÜNİTE 2 KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI DİSİPLİN AMİRLERİ YÖNETMELİĞİ	23
TESTLER.....	
ÜNİTE 3 RESMİ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK	33
TESTLER.....	
ÜNİTE 4 KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI PERSONELİ GÖREVDE YÜKSELME VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ YÖNETMELİĞİ	66
TESTLER.....	
ÜNİTE 5 ÖZEL MÜZELER VE DENETİMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK	82
TESTLER.....	
ÜNİTE 6 MÜZELER İÇ HİZMET YÖNETMELİĞİ	86
TESTLER.....	
ÜNİTE 7 KORUNMASI GEREKLİ TAŞINIR KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARININ YURT DIŞINA ÇIKARILMASI VE YURDA SOKULMASI HAKKINDA YÖNETMELİK	93
TESTLER.....	
ÜNİTE 8 KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARIYLA İLGİLİ OLARAK YAPILACAK ARAŞTIRMA, SONDAJ VE KAZILAR HAKKINDA YÖNETMELİK	97
TESTLER.....	
ÜNİTE 9 KÜLTÜR YATIRIMLARININ VE GİRİŞİMLERİNİN BELGELENDİRİLMESİNE VE NİTELİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK	102
TESTLER.....	
ÜNİTE 10 KÜLTÜR YATIRIM VE GİRİŞİMLERİNE GELİR VERGİSİ STOPAJI, SİGORTA PRİMİ İŞVEREN PAYI VE SU BEDELİ İNDİRİMİ İLE ENERJİ DESTEĞİ UYGULAMASINA DAİR YÖNETMELİK	113
TESTLER.....	
ÜNİTE 11 TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI	118
TESTLER.....	
ÜNİTE 12 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ	190
TESTLER.....	
ÜNİTE 13 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU	253
TESTLER.....	
ÜNİTE 14 TÜRKİYE CUMHURİYETİ İDARİ YAPISI VE TEŞKİLATI	331
TESTLER.....	
ÜNİTE 15 TÜRKÇE DİL BİLGİSİ.....	359
TESTLER.....	

ÜNİTE 16 HALKLA İLİŞKİLER - İLETİŞİM BECERİLERİ VE DAVRANIŞ KURALLARI	409
TESTLER.....	
ÜNİTE 17 4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU	438
TESTLER.....	
ÜNİTE 18 3071 SAYILI DİLEKÇE HAKKININ KULLANILMASINA DAİR KANUN	449
TESTLER.....	
ÜNİTE 19 DEVLET ARŞİV HİZMETLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK	452
TESTLER.....	

DATA YAYINLARI

1 SAYILI CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ

1. ÜNİTE

ONUNCU BÖLÜM Kültür ve Turizm Bakanlığı

Görev: –Madde 277

(1) Kültür ve Turizm Bakanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Milli, manevi, tarihi, kültürel ve turistik değerleri araştırmak, geliştirmek, korumak, yaşatmak, değerlendirmek, yaymak, tanıtmak, benimsetmek ve bu suretle milli bütünlüğün güçlenmesine ve ekonomik gelişmeye katkıda bulunmak,

b) Kültür ve turizm konuları ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarını yönlendirmek, bu kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör ile iletişimi geliştirmek ve işbirliği yapmak; yerel yönetimler, kamu kurum ve kuruluşları tarafından veya kamu personeli desteklemek için kurulan dernekler ve aynı amaçlarla 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununa göre kurulan vakıflar dışındaki asıl amacı kültür, sanat, turizm ve tanıtım faaliyeti olan dernek ve vakıflar ile özel tiyatrolar tarafından gerçekleştirilecek projelere nakdi yardımda bulunmak,

c) Tarihi ve kültürel varlıkları korumak,

ç) Turizmi, milli ekonominin verimli bir sektörü haline getirmek için yurdun turizme elverişli bütün imkanlarını değerlendirmek, geliştirmek ve pazarlamak,

d) Kültür ve turizm alanlarında her türlü yatırım, iletişim ve gelişim potansiyelini yönlendirmek,

e) Kültür ve turizm yatırımları ile ilgili taşınmazları temin etmek, gerektiğinde kamulaştırmak, bunların etüt, proje ve inşaatını yapmak, yaptırmak,

f) Türkiye'nin turistik varlıklarını her alanda tanıtıcı faaliyetler ile her türlü imkan ve araçlardan faydalanarak kültür ve turizmle ilgili tanıtma hizmetlerini yürütmek,

g) (Ek:RG-9/11/2022-32008-CK-112/1 md.) Alevi-Bektaşî kültürünün araştırılması ve cemevleriyle ilgili iş ve işlemleri yürütmek,

ğ) Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

Teşkilat: –Madde 278

(1) Kültür ve Turizm Bakanlığı; merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatından oluşur.

Hizmet Birimleri: –Madde 279

(1) Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

a) Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü,

b) Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü,

c) Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü,

ç) Telif Hakları Genel Müdürlüğü,

d) Sinema Genel Müdürlüğü,

e) Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü,

f) Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü,

g) Tanıtma Genel Müdürlüğü,

ğ) (Ek :RG-10/1/2019-30651-CK-27/51 md.) Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,

h) (Ek:RG-14/4/2020-31099-CK-59/2 md.) Personel Genel Müdürlüğü,

ı) (Ek:RG-18/4/2020-31103-CK-60/10 md.) Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü,

i) Teftiş Kurulu Başkanlığı,

j) Strateji Geliştirme Başkanlığı,

k) (Ek:RG-9/11/2022-32008-CK-112/2 md.) Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığı,

l) Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı,

m) (Mülga:RG-14/4/2020-31099-CK-59/2 md.)

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI DİSİPLİN AMİRLERİ YÖNETMELİĞİ

2. ÜNİTE

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; Kültür ve Turizm Bakanlığında görev yapan Devlet memurlarının disiplin amirlerini belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, Kültür ve Turizm Bakanlığı merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatında 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre görev yapan Devlet memurları hakkında uygulanır.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 124 üncü maddesi ile 29/4/2021 tarihli ve 3935 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 5 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Disiplin amirleri: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelik kapsamında görev yapan Devlet memurlarının disiplin amirleri Ek-1 sayılı Cetvelde gösterilmiştir.

Disipline ilişkin usul ve esaslar bakımından uygulanacak mevzuat:

–Madde 5

(1) Disipline ilişkin usul ve esaslar bakımından, 657 sayılı Kanun ile Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik:

–Madde 6

(1) 12/4/2012 tarihli ve 28262 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kültür ve Turizm Bakanlığı Personeli Disiplin Amirleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük: –Madde 7

(1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme: –Madde 8

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Kültür ve Turizm Bakanı yürütür.

RESMİ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

3. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç ve kapsam: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda veya el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yapılan resmi yazışmalara ilişkin kuralları belirlemek, bilgi veya belge alışverişini, hızlı ve güvenli bir biçimde yürütmek ve uygulama birliğini sağlamaktır.

(2) Bu Yönetmelik, bütün kamu kurum ve kuruluşlarını kapsar.

Dayanak: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 6 ncı ve 7 nci maddeleri hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aidiyet zinciri: Belgenin hazırlanmasından tasfiyesine kadar olan sürecini,

b) Arşiv imza: Kriptografik metodların zaman içerisinde koruyucu özelliğini yitirmesine karşı, periyodik olarak alınan zaman damgası ile korunan elektronik imzayı,

c) Belge: Herhangi bir bireysel işlemin, kurumsal fonksiyonun veya kurumsal işlemin yerine getirilmesi için alınmış ya da idare tarafından hazırlanmış; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil ederek aidiyet zincirini muhafaza eden, güvenli elektronik imza ya da el yazısıyla imzalanmış ve kayıt altına alınmış her türlü bilgiyi,

ç) Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sistemi (DETSİS): Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yürütülen ve idarelerin merkez, taşra

ve yurt dışı teşkilatındaki birimlerinin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Teşkilatı Numarası ile tanımlandığı sistemi,

d) Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS): İdarelerin faaliyetlerini yerine getirirken hazırladıkları ve faaliyetlerinin delili olabilecek e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun belgelerin içerik, üstveri, format ve ilişkisel özelliklerini koruyan, belgelerin ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil eden ve aidiyet zinciri içerisindeki yönetimini elektronik ortamda sağlayan sistemi,

e) Elektronik onay: Güvenli elektronik imza kullanılmayan durumlarda paraf yerine geçecek kaydın elektronik ortamda alınmasını,

f) Elektronik ortam: EBYS içerisinde e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun olarak güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerin hazırlandığı, kayıt altına alındığı, saklandığı ve gönderildiği ortamı,

g) e-Yazışma Teknik Rehberi: Elektronik ortamda yapılacak resmi yazışmalar kapsamında oluşturulan belgelerin yapısı, formatı, imzalama ve şifreleme mekanizmaları gibi teknik hususları tanımlayan ve Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yayımlanan güncel rehberi,

ğ) Fiziksel ortam: Kağıt ortamında yapılan işlemleri,

h) Form: Biçimli belgeyi,

ı) Format: Elektronik dosya türlerini,

i) Günlük rapor: EBYS'de yapılan ekleme, değiştirme, silme, arama, görüntüleme, gönderme ve alma gibi işlemlerin hangi EBYS elemanı üzerinde ve kim tarafından gerçekleştirildiği ile işlemin gerçekleştirildiği tarih ve saat bilgisini ihtiva eden kayıtları,

j) Güvenli elektronik imza: Münhasıran imza sahibine bağlı olan, sadece imza sahibinin tasarrufunda bulunan güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan, nitelikli elektro-

kendisine iletilen şifreli belgeyi kayıt altına alır. İdarenin bildirimde bulunmaması halinde, gönderilen şifreli belge açılmış, içeriğine erişilmiş ve bu belgenin e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun şekilde hazırlandığı kabul edilmiş sayılır.

Belgenin fiziksel ortamda gönderilmesi ve alınması: –Madde 31

(1) Muhatabına elektronik olarak iletiminin mümkün olmadığı durumlarda, yetkilendirilmiş görevliler tarafından çıktısı alınan güvenli elektronik imzalı belge, elektronik ortamdaki aslına erişim amacı ile fiziksel ortamda gönderilir. Fiziksel ortamda alınan belgenin doğrulama işlemi, 23 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirttiği şekilde gerçekleştirilir. Doğrulaması yapılan belge, muhatap idare tarafından işleme alınır.

(2) Belge zarflanarak muhatabına iletilindiğinde başlık bilgisi, ihtiyaç duyulması halinde gönderen idarenin adres bilgisi, belgenin tarihi ve sayısı zarfın sol üst köşesine; muhatabın adı ve adres bilgisi zarfın ortasına kısaltma kullanılmadan yazılır. Varsa süre ve kişiye özel bilgisi (ACELE, GÜNLÜDÜR, KİŞİYE ÖZEL), üstte olmak üzere, zarfın sağ üst köşesinde kırmızı renkli büyük harflerle belirtilir (Örnek 22).

(3) “Hizmete Özel” haricindeki gizlilik dereceli belgelerin gerekli güvenlik tedbirleri alınarak fiziksel ortamda gönderilmesi esastır. Ancak 23/10/2010 tarihli ve 27738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Gerçek ve Tüzel Kişilerin Elektronik Haberleşme Hizmeti İçinde Kodlu veya Kriptolu Haberleşme Yapma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik”in 2 nci maddesinde yetkili kılınan idareler, gizlilik dereceli belgeleri gerekli güvenlik tedbirlerini almak şartıyla güvenli elektronik imza ile imzalayarak elektronik ortamda da gönderilebilir.

(4) İdareye fiziksel ortamda gelen belgenin alındığı tarih ile belgeye ait üstveriler EBYS’ye veya kurumsal belge kayıt sistemine kaydedilir.

(5) İdareler, fiziksel ortamda alınan belgeler için gelen belge kaydında kullanacakları etikette/kaşede **en az** Örnek 23’te belirtilen unsurlara yer verir. Etiket/kaşe, üst yazının ilk sayfasının ön veya arka yüzüne basılır.

(6) Birime fiziksel ortamda gelen belgelerle ilgili havale, talimat ve benzeri işlemler, üst yazının ilk sayfasının ön veya arka yüzüne kaşe basılarak belge üzerinde gösterilebilir. Bu kaşenin şekli ilgili birimler tarafından belirlenir.

(7) Kişiler tarafından idareye yazılan dilekçelerin; “... arz ederim.” şeklinde bitirilmemesi veya “... rica ederim.” ibaresiyle ya da başka ibarelerle bitirilmesi dilekçenin işleme alınmasına engel değildir.

Belgenin iade edilmesi: –Madde 32

(1) İdareye muhatabı olmadığı halde elektronik ortamda güvenli elektronik imzalı bir belge gelmesi durumunda, belgenin muhatabı bulunmadığı bilgisi ve söz konusu belgeye ilişkin tanımlayıcı bilgiler, gönderene elektronik ortamda iletilir. Ancak asıl muhatabın açıkça belli olması durumunda, belge muhataba iletilebilir ve gönderen idareye bilgi verilebilir. Bu durumda belgenin bir kopyası elektronik ortamda muhafaza edilir.

(2) İdareye muhatabı olmadığı halde fiziksel ortamda gelen bir belgenin asıl muhatabı anlaşılıyorsa gönderene iade edilir. Ancak asıl muhatabın açıkça belli olması durumunda, gerektiğinde belgenin bir sureti alınarak asıl muhatabına gönderilir ve belgeyi gönderene de bilgi verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Görüş, bilgi ve belge taleplerinde süre: –Madde 33

(1) İdare içi ve idare dışı görüş, bilgi ve belge talep yazılan günlük yazılır, İdareler, ilgili mevzuattaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla süre belirtilmeyen belge taleplerini, talebin kendilerine ulaşmasından itibaren **en geç beş iş günü**; süre belirtilmeyen bilgi ve görüş taleplerini ise talebin kendilerine ulaşmasından itibaren **en geç on beş iş günü** içinde yerine getirir. Talebin ulaştığı tarih, elektronik ortamda gelen talepler için ilgili yazının EBYS’ye giriş kaydının yapıldığı zamanı; fiziksel ortamda gelen talepler için ise ilgili yazının EBYS’ye veya kurumsal belge kayıt sistemine girdiği zamanı ifade eder.

4. ÜNİTE

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI PERSONELİ GÖREVDE YÜKSELME VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak, Kültür ve Turizm Bakanlığı personelinin görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, Kültür ve Turizm Bakanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı ile Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğünde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan personelden 5 inci maddede belirtilen kadrolara görevde yükselme ve unvan değişikliği suretiyle atanacakları kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 16/4/2003 tarihli ve 4848 sayılı Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 15/3/1999 tarihli ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Alt görev: 27/9/1984 tarihli ve 3046 sayılı Kanunda belirtilen hiyerarşik kademeler çerçevesinde daha alt hiyerarşi içindeki görevleri,

b) Alt hizmet grupları: Aynı düzeydeki unvanların gruplandırılmasını,

c) Aynı düzey görev: Hiyerarşi, görev, yetki ve sorumluluk açısından aynı grupta ya da grup içinde alt gruplar olması halinde aynı alt grupta gösterilen görevleri,

ç) Bakan: Kültür ve Turizm Bakanını,

d) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,

e) Bakanlık teşkilatı: Kültür ve Turizm Bakanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı ile Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğünü,

f) Görev unvanı: Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde sayılan hizmet gruplarında belirtilen unvanları/kadroları,

g) Görevde yükselme: 657 sayılı Kanuna tabi görevlerden 5 inci maddede sayılan ve görevde yükselmeye tabi olan görevlere aynı veya başka hizmet sınıflarından yapılacak görevde yükselme niteliğindeki atamaları,

ğ) Hizmet grupları: Hiyerarşi, görev, yetki ve sorumluluk açısından benzer veya aynı düzeydeki unvanların gruplandırılmasını,

h) Hizmet süresi: (Değişik:RG-4/6/2017-30086) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesinin (B) bendinde sayılan süreleri,

ı) İş günü: Ulusal bayram ile genel ve hafta sonu tatil günleri hariç, diğer günleri,

i) Kütüphane müdürlüğü ihtisas elemanı: Üniversitelerin bilgi ve belge yönetimi, kütüphanecilik, dokümantasyon-enformasyon veya arşivcilik bölümlerinin herhangi birinden lisans eğitimi alanları,

j) Müze müdürlüğü ihtisas elemanı: (Değişik:RG-21/6/2015-29393) Üniversite, fakülte veya yüksekokulların lisans eğitimi veren; arkeoloji ve sanat tarihi bölümü; arkeoloji bölümü; arkeoloji bölümlerinin prehistorya, protohistorya ve ön asya arkeolojisi ile klasik arkeoloji ana bilim dalları; sanat tarihi bölümü; eskiçağ dilleri ve kültürleri bölümlerinin hitoloji, sümeroloji,

Amaç: –Madde 1

(Değişik:RG-24/11/2006-26356)

Bu Yönetmeliğin amacı, 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamına giren taşınır kültür ve tabiat varlıklarından meydana gelen özel müzelerin kuruluş, görev, yönetim, gözetim, denetim şekil ve şartlarını belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu Yönetmelik kendi hizmet konularında veya amaçlarının gerçekleştirilmesi için özel müzeye sahip olan ve özel müze kurmak isteyen bakanlıkların kamu kurum ve kuruluşlarının, gerçek ve tüzel kişilerin ve vakıfların uymak zorunda oldukları esaslar ile bunların görev ve sorumluluklarını kapsar.

Dayanak: –Madde 3

Bu Yönetmelik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 24 ve 26 ncı maddeleri gereğince hazırlanmıştır.

Özel Müze Kurma Hakkı: –Madde 4

(Değişik:RG-24/11/2006-26356)

Bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişilerle vakıflar, Kültür ve Turizm Bakanlığından izin almak şartıyla kendi hizmet konularının veya amaçlarının gerçekleştirilmesi için her çeşit taşınır kültür ve tabiat varlığından oluşan koleksiyonlar meydana getirebilir ve özel müzeler kurabilirler.

Başvuru: –Madde 5

Özel müze kurmak isteyenler kurulacak müzenin kuruluş amaçları ve faaliyet konularını belirten bir yazı ile Kültür ve Turizm Bakanlığına başvururlar. Bu yazıya aşağıdaki belgeler eklenir.

a) Müze olarak kullanılacak binanın 1/100 ölçekli plânı,

b) **(Değişik:RG-24/11/2006-26356)** Binanın adresi ile tapu kaydı veya intifa, irtifak hakkı veya kira sözleşmesi gibi haklarla **en az on yıl** kullanma iznini gösteren belge örneği,

c) Mevcut kültür ve tabiat varlıklarının sıra numarası, adı, cinsi ve ölçülerini belirtir bir listesi,

d) Tüzel kişilerin yetkili organlarından alınmış karar veya onay.

Müze Yeri: –Madde 6

Müze olarak kullanılacak binanın;

a) Müstakil bir yapı veya ayrı bir bölüm olması,

b) Mevcut kültür ve tabiat varlıklarının teşhiri-ne, depolanmasına ve grup ziyaretlerine uygun olması,

c) Kültür ve tabiat varlıklarının sağlıklı bir şekilde korunmasına uygun olması,

d) Gerektiğinde kültür ve tabiat varlıklarının bakımının yapılabileceği bir atölyenin bulunması,

e) Ziyaretçilerin müracaat, dinlenme yeri, tuvalet ve diğer zaruri ihtiyaçlarını karşılayabilecek tesislerin bulunması,

f) Yangına, sabotaja ve hırsızlığa karşı emniyet tedbirlerinin alınmış olması,

gerekmektedir.

Değerlendirme: –Madde 7

Başvuruyu alan Kültür ve Turizm Bakanlığı durumu bu yönetmelik hükümlerine göre inceler. Değerlendirme yapılırken sergilenecek eserlerin bir müze için yeterli nicelik ve nitelikte bulunması, müzenin sürekli hizmet vereceğinin sağlanmış olması hususları da dikkate alınır. Sonuç olumlu görüldüğü takdirde özel müze açma izni verilir.

Birinci Bölüm

Amaç - Kapsam, Dayanak

Amaç ve Kapsam: –Madde 1

Bu Yönetmeliğin amacı, Kültür Bakanlığı, Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğüne bağlı müzelerin görevlerini, işleyişini, personelin nitelikleri ile görevlerini belirtmektir.

Dayanak: –Madde 2

Bu Yönetmelik Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkındaki 3046 sayılı Kanunun 37 nci maddesi ile Kültür bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 354 sayılı KHK'nin 379 sayılı KHK ile değişik 10. Maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar: –Madde 3

Bu Yönetmelikte geçen;

- “Bakanlık”; Kültür Bakanlığını,
- “Genel Müdürlük”; Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğünü,
- “Müze”; Kültür Bakanlığının Anıtlar ve Müzeler Genel müdürlüğüne bağlı müzelerini,
- “Müdür”; Müze Müdürlerini,
- “Müze Uzmanı”; müzede görevli arkeolog ve müze araştırmacılarını,
- “Kültür Varlığı”; 2863 sayılı “Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu” kapsamına giren varlıkları,
- “Eser”; kültür varlığını, ifade eder.

İkinci Bölüm - Genel Hükümler

Müzenin Tanımı: –Madde 4

Müze : Kültür varlıklarını tespit eden, ilmi metotlarla açığa çıkaran, inceleyen, değerlendiren,

koruyan, tanıtan, sürekli ve geçici olarak sergileyen, halkın kültür ve tabiat varlıkları konusundaki eğitimini, bedii zevkini yükselten, dünya görüşünü geliştirmede tesirli olan daimi kuruluştur.

Müzenin Faaliyetleri: –Madde 5

Her müzede, 4 üncü maddedeki müze tanımı kapsamında, kendi alanı ile ilgili ilmi, eğitim, teknik ve yönetim hizmetlerini başarı ile uygulamak, yürütmek ve yurt kalkınmasına yardımcı olmak amacıyla;

- Mevcut eserlerle, mümkün olduğu ölçüde kronolojik bir sistem içinde ilmi teşhir yapılır.
- Depolardaki eserler sağlıklı bir şekilde korunur, depolar ilmi çalışmalara imkan verecek şekilde düzenlenir.
- Kadrosunda bulunan uzman elemanları ile taşınır ve taşınmaz kültür varlıkları üzerinde ilmi araştırmalar yapılır, tanıtılması sağlanır.
- Müzede ve müze dışında eğitici kurslar, konferanslar, geziler düzenlenir. Çevrenin kültür hayatının geliştirilmesine, kültürel ve turistik değerlerimizin halka tanıtılmasına, eski eser sevgisinin uyandırılmasına, eski eser kaçakçılığı, tahrip ve gizli kazılarla yurdun milli değerlerini yok edici faaliyetlerin önlenmesine çalışılır.
- 2863 sayılı Kanun kapsamına giren korunması gerekli taşınır kültür varlıklarının müzelere kazandırılması için gerekli tedbirler alınır.
- 2863 sayılı Kanun kapsamına giren taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi sağlanır.
- Görev verildiği takdirde, 2863 sayılı Kanun kapsamına giren taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili tespit çalışmaları yapılır, tescil ile ilgili belgeler hazırlanır.

KORUNMASI GEREKLİ TAŞINIR KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARININ YURT DIŞINA ÇIKARILMASI VE YURDA SOKULMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

7. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak

Amaç: –Madde 1

(Değişik:RG-8/5/2020-31121)

Bu Yönetmeliğin amacı, korunması gerekli taşınır kültür ve tabiat varlıklarının geçici olarak sergilenmek üzere, yurt dışına gönderilmesi esaslarıyla Türkiye’de görevli diplomatik ve konsüler temsilcilikler ile uluslararası kuruluşlar mensubu diplomatik statüye sahip kişilerin beraberinde getirecekleri ve götürecekleri bu tür varlıkların giriş ve çıkışlarında yapılacak işlemleri belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu yönetmelik yurt dışına götürülecek ve yurda getirilecek korunması gerekli taşınır kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili kuruluş ve kişilerle sergilenme ve müracaat esaslarını kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(Değişik:RG-8/5/2020-31121)

Bu Yönetmelik, 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 32 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM Sergiler

İzin: –Madde 4

(Değişik:RG-8/5/2020-31121)

Milli çıkarlarımızın gerektirdiği durumlarda, korunması gerekli taşınır kültür ve tabiat varlıklarının sergilenmek amacıyla yurt dışına çıkarılması, yükseköğretim kurumlarının arkeoloji ve sanat tarihi bölümlerinin başkanları arasından Kültür ve Turizm Bakanlığınca teşkil edilecek

Bilim Kurulu kararı ve anılan Bakanlığın teklifi üzerine Cumhurbaşkanı kararıyla mümkündür.

Bilim Kurulu; Kültür ve Turizm Bakanlığınca yükseköğretim kurumlarının arkeoloji ve sanat tarihi öğrenimi yapan fakültelerinden beş tanesinin bölüm başkanlarından seçilir.

Seçilen bölüm başkanları, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün başkanlığında toplanır. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürü bulunmadığı zamanlarda toplantıya konu ile ilgili genel müdür yardımcısı başkanlık eder.

Kurul üyesi bölüm başkanlarından birisi mazereti nedeniyle toplantıya katılmadığı takdirde, konu ile ilgili bölüm başkan yardımcısı katılır. Kararlar oy çokluğu ile alınır. Eşitlik halinde Başkanın oyu yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

Bilim Kurulu, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünce sergi için yurt dışına gönderilmesi düşünülen taşınır kültür ve tabiat varlıklarını sadece bilimsel esaslar çerçevesinde inceleyerek karar verir.

Bakanlıkça ihtiyaç duyulduğunda kurul üyeleri toplantıya çağırılır. Kurul üyelerinin yükseköğretim kurumlarındaki bölüm başkanlığı görevleri devam ettiği sürece Bilim Kurulundaki görevleri de devam eder.

Müracaat: –Madde 5

(Değişik:RG-8/5/2020-31121)

Bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının, gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınır kültür ve tabiat varlıklarının yurt içinden veya yurt dışından gelen teklifler üzerine sergilenmesi amacıyla yurt dışına çıkarılabilmeleri için;

a) Sergi düzenlemek isteğinde bulunan kuruluş sergiye dahil etmek istediği taşınır kültür ve tabiat varlıklarının envanter listesini hazırlaya-

KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARIYLA İLGİLİ OLARAK YAPILACAK ARAŞTIRMA, SONDAJ VE KAZILAR HAKKINDA YÖNETMELİK

8. ÜNİTE

Amaç ve Kapsam : –Madde 1

Bu yönetmeliğin amacı 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na tabi taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarını meydana çıkarmak üzere araştırma, sondaj ve kazı yapılması için izin verilmesine, elde edilecek varlıkların muhafaza şartlarına, eserler üzerinde araştırma yapılmasına, ilgililerin görev, yetki, sorumluluk ve hakları ile giderlerine ait esasları belirlemektir.

Dayanak : –Madde 2

Bu yönetmelik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 35-49 uncu maddelerinin amir hükümleri doğrultusunda hazırlanmıştır.

Tanımlar : –Madde 3

Bu yönetmelikte geçen :

“Sondaj ve Kazı”; taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının ortaya çıkarılması için bilimsel metodlarla toprak ve su altındaki tabii, tarihi ve arkeolojik alanlarda yapılan çalışmaları,

“Araştırma”; kültür ve tabiatla ilgili herhangi bir meseleyi tahkik, tahlil ve teşhis etmek için müzelerde veya kazı yapmaksızın toprak üstünde, su altında yapılan çalışmaları,

ifade eder.

Kısaltmalar : –Madde 4

Bu yönetmelikte geçen :

“Bakanlık”; Kültür Bakanlığı'nı,

“Müze”; (**Değişik ibare:RG-5/6/2020-31146**) Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü ne bağlı müzeleri,

ifade eder.

Sondaj ve Kazı Yapacaklarda Aranacak Nitelikler : –Madde 5

Sondaj ve kazı yapmak isteyen Türk ve yabancılarla;

a) Sondaj ve kazı yapılmak istenen yerin oluşumu ve kültürleriyle ilgili bilim dallarında uzman olduklarının belgelendirilmesi,

b) Bu dallarda, bir üniversite veya yüksek okulun öğretim üyesi ya da bu konu ile ilgili bir bilimsel kuruluş yetkili elemanı olmaları,

c) Bilimsel sondaj ve kazıda yeterli tecrübeye sahip bulunmaları,

d) Çalıştıkları bilim dallarında yayınlanmış eserlerinin bulunması,

e) Sondaj ve kazı yapmada sakıncalı durumlarının bulunmaması,

f) Bağlı buldukları kurumlarınca resmen tavsiye edilmeleri,

g) Yapacakları sondaj ve kazı çalışmaları için bağlı buldukları kurumlarınca (**Değişik ibare:RG-5/6/2020-31146**) aynı/nakdi destek sağlanacağına yazıyla taahhüt edilmesi,

şartları aranır.

İzin İçin Müracaat : –Madde 6

Sondaj veya kazı yapmak isteyenler, kazının yapılacağı yeri, kazı programını ve çalışmaya katılacak üyelerin kimliklerini kapsayan bir yazıyla Bakanlığa başvururlar.

Yabancı heyetler müracaatlarını dış temsilciliklerimiz aracılığıyla yaparlar. Dışişleri Bakanlığı kendi görüşü ile birlikte başvuruyu Bakanlığa iletir.

Araştırmacılar da müracaatlarını bu maddede belirtilen esaslara göre yaparlar.

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; Bakanlıkça teşvik edilecek kültür yatırım ve girişimlerinin belgelendirilmesine ilişkin ilke ve esasları belirlemek, asgari nitelikleri tespit etmek, kültür yatırım ve girişimlerini geliştirmek ve kalitesini yükseltmektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik kültür yatırım veya girişimlerinin belgelendirilmesine ilişkin ilke ve esaslar ile bunların nitelik, denetim ve işletilmesi ile ilgili esasları kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/2004 tarihli ve 5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanununun 7 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,
- b) Bakan: Kültür ve Turizm Bakanını,
- c) (Ek:RG-16/10/2018-30567)(1) Bakan Yardımcısı: Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan Yardımcısını,
- ç) Kanun: 5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanununu,
- d) Kültür yatırımı: Kanunda tanımlanan yatırımları,
- e) Kültür girişi: Kanunda tanımlanan işletmeleri,

f) Kültür tesisi: Kanunda tanımlanan ve nitelikleri bu Yönetmelikte belirtilen kültür yatırımı veya girişi kapsamında faaliyetlerin gerçekleştirildiği Bakanlıkça belgelendirilmiş olan, yapı ve mekanlar ile bunların tamamlayıcı unsurlarını ve eklentilerini,

g) Kültür belgesi: Kanunda tanımlanan ve nitelikleri bu Yönetmelikte belirtilen türler için düzenlenen kültür yatırımı belgesini, kültür girişi belgesini ve kısmi kültür girişi belgesini,

ğ) Kültür yatırımı belgesi: Kanunda tanımlanan ve nitelikleri bu Yönetmelikte belirtilen yatırımlara Bakanlıkça yatırım aşamasında verilen belgeyi,

h) Kültür girişi belgesi: Kanunda tanımlanan ve nitelikleri bu Yönetmelikte belirtilen işletmelere Bakanlıkça işletme aşamasında verilen belgeyi,

ı) Kısmi kültür girişi belgesi: Kanunda tanımlanan ve nitelikleri bu Yönetmelikte belirtilen faaliyeti gösteren, türünün gerektirdiği zorunlu üniteleri yapılmış tesis için, yapılacak olan diğer üniteleri yatırım kapsamında tutularak Bakanlıkça verilen belgeyi,

i) Kültür yatırımcısı: Kanunda tanımlanan ve nitelikleri bu Yönetmelikte belirtilen yatırımları yapan tüzel kişiyi,

j) Kültür girişimcisi: Kanunda tanımlanan ve nitelikleri bu Yönetmelikte belirtilen alanlarda ticari işletmecilik faaliyeti gösteren tüzel kişiyi,

k) Değerlendirme form uygulaması: Kültür girişi belgesi tesislerin; asgari nitelikler, kapasite, fiziki özellikler, kullanılan malzeme standardı, işletme ve hizmet kalitesi ile personelin nitelikleri ve eğitim düzeyi gibi ölçütlerinin değerlendirme heyetince değerlendirilmesini,

ifade eder.

KÜLTÜR YATIRIM VE GİRİŞİMLERİNE GELİR VERGİSİ STOPAJI, SİGORTA PRİMİ İŞVEREN PAYI VE SU BEDELİ İNDİRİMİ İLE ENERJİ DESTEĞİ UYGULAMASINA DAİR YÖNETMELİK

10. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, kültür belgesi verilen yatırım veya girişimlere, münhasıran kültür belgeli yatırım veya girişimde çalıştıracakları işçi ücretlerinden gelir vergisi stopajı, sigorta primi işveren payı ve su bedeli indirimi ile enerji desteği sağlanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, kültür belgesi verilen yatırım veya girişimlere, münhasıran kültür belgeli yatırım veya girişimde çalıştıracakları işçi ücretlerinden gelir vergisi stopajı, sigorta primi işveren payı ve su bedeli indirimi ile enerji desteği sağlanmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/2004 tarihli ve 5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanununun 5 inci ve 6 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,
- Girişim belgesi: Kanunun amacına uygun faaliyetlerin sürdürüldüğü girişimlere 16/8/2005 tarihli ve 25908 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kültür Yatırım ve Girişimlerinin Nitelikleri ve Nicelikleri Yönetmeliğinde düzenlenen esaslar doğrultusunda Bakanlıkça verilen belgeyi,
- İl müdürlüğü: Kültür ve turizm il müdürlüğünü,
- Kanun: 14/7/2004 tarihli ve 5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanununu,

d) Kültür belgesi: Kültür Yatırım ve Girişimlerinin Nitelikleri ve Nicelikleri Yönetmeliği gereğince Bakanlıkça verilen kültür yatırımı ve girişimi belgesini,

e) Yatırım belgesi: Kanunun amacına uygun yatırımlara Kültür Yatırım ve Girişimlerinin Nitelikleri ve Nicelikleri Yönetmeliğinde düzenlenen esaslar doğrultusunda Bakanlıkça verilen belgeyi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Gelir Vergisi Stopajı İndirimine İlişkin Esaslar

Gelir vergisi stopajı indirimi: –Madde 5

(1) Kanun uyarınca belge almış kurumlar vergisi mükellefi yatırımcı veya girişimcilerin, ilgili idareye verecekleri aylık prim ve hizmet belgesinde bildirdikleri, münhasıran belgeli yatırım veya girişimde çalıştıracakları işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin, yatırım aşamasında üç yılı aşmamak kaydıyla yüzde ellisi, işletme aşamasında ise yedi yılı aşmamak kaydıyla yüzde yirmi beşi, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sigorta Primi İşveren Payı İndirimine İlişkin Esaslar

Sigorta primi işveren payı indirimi: –Madde 6

(1) Kurumlar vergisi mükellefi olan kültür belgeli yatırımcı veya girişimcilerin, münhasıran belgeli yatırım veya girişimde fiilen çalıştıracakları işçilerin, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 72 ve 73 üncü maddeleri

BAŞLANGIÇ

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve onun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli **bir üyesi** olarak, Türkiye Cumhuriyetinin ebedi varlığı, refahı, maddi ve manevi mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yanında;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan **hiçbir kişi** ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk milli menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi ve manevi değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve laiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının milli gurur ve iftiharlarında, milli sevinç ve kederlerde, milli varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecelisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere.

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye aşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

**BİRİNCİ KISIM
GENEL ESASLAR**

Madde -1:	Devletin şekli
Madde -2:	Cumhuriyetin nitelikleri
Madde -3:	Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti
Madde -4:	Değiştirilemeyecek hükümler
Madde -5:	Devletin temel amaç ve görevleri
Madde -6:	Egemenlik
Madde -7:	Yasama yetkisi
Madde -8:	Yürütme yetkisi ve görevi
Madde -9:	Yargı yetkisi
Madde-10:	Kanun önünde eşitlik
Madde-11:	Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü

I. Devletin şekli: –Madde 1

Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

II. Cumhuriyetin nitelikleri: –Madde 2

Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan

ÜÇÜNCÜ KISIM CUMHURİYETİN TEMEL ORGANLARI

BİRİNCİ BÖLÜM Yasama

I. Türkiye Büyük Millet Meclisi

A. Kuruluşu: –Madde 75

Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen altıyüz milletvekilinden oluşur.

B. Milletvekili seçilme yeterliliği:

–Madde 76

Onsekiz yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.

En az ilkokul mezunu olmayanlar, kısıtlılar, askerlikle ilişkili olanlar, kamu hizmetinden yasaklılar, taksirli suçlar hariç toplam **bir yıl** veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar; zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, Resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından biriyle hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile milletvekili seçilemezler.

Hakimler ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ve Silahlı Kuvvetler mensupları, görevlerinden çekilmedikçe, aday olamazlar ve milletvekili seçilemezler.

C. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanının seçim dönemi:

–Madde 77

(Değişik: 21/1/2017-6771/4 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri **beş yılda** bir aynı günde yapılır.

Süresi biten milletvekili yeniden seçilebilir.

Cumhurbaşkanlığı seçiminde birinci oylamada gerekli çoğunluğun sağlanamaması halinde 101 inci maddedeki usule göre ikinci oylama yapılır.

D. Seçimlerin geriye bırakılması ve ara seçimler: –Madde 78

Savaş sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkan görülmezse, Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimlerin **bir yıl** geriye bırakılmasına karar verebilir.

Geri bırakma sebebi ortadan kalkmamışsa, erteleme kararındaki usule göre bu işlem tekrarlanabilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliklerinde boşalma olması halinde, ara seçime gidilir. Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılır ve genel seçimden **otuz ay** geçmedikçe ara seçime gidilemez. Ancak, boşalan üyeliklerin sayısı, **üye tamsayısının** yüzde beşini bulduğu hallerde, ara seçimlerinin **üç ay** içinde yapılmasına karar verilir.

Genel seçimlere **bir yıl** kala, ara seçimi yapılamaz.

(*Ek fıkra: 27/12/2002-4777/2 md.*) Yukarıda yazılı hallerden ayrı olarak, bir ilin veya seçim çevresinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesinin kalmaması halinde, boşalmayı takip eden doksan günden sonraki ilk Pazar günü ara seçim yapılır. Bu fıkra gereği yapılacak seçimlerde Anayasanın 127 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz.

E. Seçimlerin genel yönetim ve denetimi: –Madde 79

Seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır.

Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanlığı seçim tutanaklarını kabul etme görevi Yüksek Seçim Kurulundur.

İKİNCİ BÖLÜM Yürütme

1. Cumhurbaşkanı

A. Adaylık ve seçimi: –Madde 101

(Değişik: 21/1/2017-6771/7 md.)

Cumhurbaşkanı, **kırk yaşını** doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilir.

Cumhurbaşkanının görev süresi **beş yıldır**. Bir kimse **en fazla** iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.

Cumhurbaşkanlığına;

- I. Siyasi parti grupları,
- II. En son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler,
- III. En az yüzbin seçmen aday gösterebilir.

Cumhurbaşkanı seçilen milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer.

Genel oyla yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir. İlk oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci pazar günü ikinci oylama yapılır. Bu oylamaya, ilk oylamada **en çok** oy almış iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir.

İkinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan birinin herhangi bir nedenle seçime katılmaması halinde; ikinci oylama, boşalan adaylığın birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılır. İkinci oylamaya tek adayın kalması halinde, bu oylama referandum şeklinde yapılır. Aday, geçerli oyların salt çoğunluğunu aldığı takdirde Cumhurbaşkanı seçilir. Oylamada, adayın geçerli oyların çoğunluğunu alamaması halinde, sadece Cumhurbaşkanı seçimi yenilenir.

Seçimlerin tamamlanamaması halinde, yenisi göreve başlayıncaya kadar mevcut Cumhurbaşkanı'nın görevi devam eder.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin diğer usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

B. Seçimi: –Madde 102

(Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.)

C. Andiçmesi: –Madde 103

Cumhurbaşkanı, görevine başlarken Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde aşağıdaki şekilde andiçer:

“Cumhurbaşkanı sıfatıyla, Devletin varlığı ve bütünlüğünü, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma, Anayasaya, hukukun üstünlüğüne, demokrasiye, Atatürk ilke ve inkılaplarına ve laik Cumhuriyet ilkesine bağlı kalacağıma, milletin huzur ve refahı, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerinden yararlanması ülküsünden ayrılmayacağıma, Türkiye Cumhuriyetinin şan ve şerefini korumak, yüceltmek ve üzerime aldığım görevi tarafsızlıkla yerine getirmek için bütün gücümle çalışacağıma Büyük Türk Milleti ve tarih huzurunda, namusum ve şerefim üzerine andiçerim.”

D. Görev ve yetkileri: –Madde 104

(Değişik: 21/1/2017-6771/8 md.)

Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanı'na aittir.

Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.

Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar.

Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj verir.

Kanunları yayımlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Yargı

I. Genel hükümler

A. Mahkemelerin bağımsızlığı:

–Madde 138

Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasa, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.

B. Hakimlik ve savcılık teminatı:

–Madde 139

Hakimler ve savcılar azolunamaz, kendileri istemedikçe Anayasada gösterilen yaştan önce emekliye ayrılamaz; bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa, aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun kılınamaz.

Meslekten çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymiş olanlar, görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceği kesin olarak anlaşılabilir veya meslekte kalmalarının uygun olmadığına karar verilenler hakkında kanundaki istisnalar saklıdır.

C. Hakimlik ve savcılık mesleği:

–Madde 140

Hakimler ve savcılar adli ve idari yargı hakim ve savcılar olarak görev yaparlar. Bu görevler meslekten hakim ve savcılar eliyle yürütülür.

Hakimler, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre görev ifa ederler.

Hakim ve savcılarının nitelikleri, atanmaları, hakları ve ödevleri, aylık ve ödenekleri, meslekte ilerlemeleri, görevlerinin ve görev yerlerinin geçici veya sürekli olarak değiştirilmesi, haklarında disiplin kovuşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi, görevleriyle ilgili veya görevi sırasında işledikleri suçlarından dolayı soruşturma yapılması ve yargılanmalarına karar verilmesi, meslekten çıkarmayı gerektiren suçluluk veya yetersizlik halleri ve meslek içi eğitimleri ile diğer özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

Hakimler ve savcılar altmışbeş yaşını bitirmeye kadar hizmet görürler; askeri hakimlerin yaş haddi, yükselme ve emeklilikleri kanunda gösterilir.

Hakimler ve savcılar, kanunda belirtilenlerden başka, Resmî ve özel hiçbir görev alamazlar.

Hakimler ve savcılar idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlıdırlar.

Hakim ve savcı olup da adalet hizmetindeki idari görevlerde çalışanlar, hakimler ve savcılar hakkındaki hükümlere tabidirler. Bunlar, hakimler ve savcılara ait esaslar dairesinde sınıflandırılır ve derecelendirilirler, hakimlere ve savcılara tanınan her türlü haklardan yararlanırlar.

D. Duruşmaların açık ve kararların gerekçeli olması: –Madde 141

Mahkemelerde duruşmalar herkese açıktır. Duruşmaların bir kısmının veya tamamının kapalı yapılmasına ancak genel ahlakın veya kamu güvenliğinin kesin olarak gerekli kıldığı hallerde karar verilebilir.

Küçüklerin yargılanması hakkında kanunla özel hükümler konulur.

Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır.

Davaların **en az** giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir.

TRABLUSGARP SAVAŞI (1911 - 1912)

Savaşın Nedenleri

- İtalya'nın sömürge elde etmek istemesi
- İtalya'nın Trablusgarp'ta bulunan petrolü ele geçirmek istemesi
- Trablusgarp'ın İtalya'ya yakın ve savunmasız olması
- İtalya'nın Roma İmparatorluğu'nu yeniden kurmak istemesi
- Osmanlı Devleti'nin bölgede zayıf olması
- İtalya'nın Akdeniz Antlaşması'yla İngiltere ve Fransa'nın desteğini alması
- Savaş öncesinde İtalya ile Rusya arasında Racconigi Antlaşması'nın imzalanması

Gelişmeler

- ✓ Osmanlı Devleti bölgeye karadan ve denizden müdahalede bulunacak bir durumda olmadığı için bölgeye yalnız gönüllü vatansaver subaylar gitti.
- ✓ Mustafa Kemal, Enver Bey, Nuri Bey gibi subaylar 18 Aralık 1911'de bölgeye hareket etti.
- ✓ Mustafa Kemal "şerif" takma adıyla gazeteci kimliği altında Arap kılığına bürünerek bölgeye ulaşmayı başardı.
- ✓ Trablusgarp'ta yerel direniş, başlatan Mustafa Kemal Tobruk ve Derne'de Enver Paşa ise Bingazi'de önemli başarılar elde ettiler.
- ✓ Bu gelişmeler üzerine İtalya Osmanlı Devleti'ni barışa zorlamak için On İki Adayı işgal edip Çanakkale Boğazı'nı ablukaya aldı.
- ✓ Balkan Savaşlarının da başlaması üzerine Osmanlı Devleti barış istemek zorunda kaldı.
- ✓ 15 Ekim 1912'de İsviçre'nin Ouchi (Uşi) kasabasında antlaşma imzalandı.

Uşi Antlaşması (1912)

- Uşi Antlaşması ile Trablusgarp ve Bingazi İtalya'ya bırakıldı.
- Balkan Savaşları'nın çıkmasından dolayı On İki Ada ve Rodos Yunan tehlikesine karşı kısa süre için İtalya'ya bırakıldı. (İtalya 1947 Paris Antlaşması ile bu yerleri Yunanistan'a bırakmıştır.)
- Trablusgarp dini yönden Osmanlı Devleti'ne bağlı kalacaktır. Böylece Osmanlı, Trablusgarp ile kültürel bağlılığını korumak istemiştir.
- Trablusgarp ve Bingazi'nin 1909'dan beri Duyun-u Umumiye'ye olan borçlarını İtalya üstlenecek.
- Kapitülasyonların kaldırılması konusunda İtalya, Osmanlı'ya aracı olacak.

Trablusgarp Savaşı'nın Önemi

- Dünya savaş tarihinde ilk kez uçak bu savaşta İtalyanlar tarafından kullanılmıştır.
- Kuzey Afrika'daki son Osmanlı toprak parçası kaybedilmiştir.
- Enver Paşa Tüccar Hamdi Bey takma ismiyle bölgeye gitmiştir.
- Mustafa Kemal'in sömürgeciliğe karşı ilk savaşıdır.
- Bu savaş Padişah V. Mehmet (Reşat) Dönemi'nde yaşanmıştır.

BALKAN SAVAŞLARI

I. BALKAN SAVAŞI (1912 - 1913)

Savaşın Nedenler

- Fransız İhtilali'yle yayılan milliyetçilik akımı
- Rusya'nın panslavist politikası
- Reval Görüşmeleri ile İngiltere'nin Rusya'yı Balkan politikasında serbest bırakması
- Balkan devletlerinin Osmanlı'yı Balkanlardan atmak istemesi
- Kiliseler sorununun Balkan devletleri lehine çözülmesi

1923 - 1932 YILLARI ARASINDA TÜRK DIŞ POLİTİKASI

- ⊙ Türkiye, Lozan Antlaşması'nın imzalanmasının ardından ağırlıklı olarak iç politikaya yönelmiş ve dış politikayı ikinci planda tutmuştur.
- ⊙ Bunda iki önemli gerekçe etkili olmuştur.
 - ▶ Lozan Antlaşması'yla Misak-ı Milli İlkelere büyük oranda ulaşılması ve Türkiye'ye yönelik herhangi bir devletin tehdit unsuru oluşturulmaması
 - ▶ Yeni Türk Devleti'nin yeniden yapılandırılmasına gereksinim duyulması
- ⊙ Türkiye bu dönemde İngiltere'yle Musul; Fransa ile borçlar ve yabancı okullar, Suriye sınırı; Yunanistan ile nüfus mübadelesi gibi Lozan'dan kalma konularda sorunlar yaşamıştır.
- ⊙ Türkiye, bu sorunların milli çıkarlara uygun çözümlenmesi için var gücüyle uğraşmıştır.

Musul Sorunu

- ⊙ Musul, Mondros'un 7. maddesi gereğince İngilizler tarafından işgal edilmişti.
- ⊙ Lozan Antlaşması'yla Musul sorunu sonraya bırakılmıştır.
- ⊙ 1924 yılında İngiltere ve Türkiye arasında yapılan Haliç Konferansı'nda da bir sonuç alınamayınca sorun Milletler Cemiyetine taşınmıştır.
- ⊙ Milletler Cemiyeti Brüksel Hattı adı altında geçici sınır çizerek Musul'un Irak'a ait olduğunu kabul etti.
- ⊙ Türkiye'nin Musul ile ilgili görüşmelerini sürdürdüğü sırada 1925 yılında Şeyh Sait İsyanı başladı. Bu durum dış politika ile yeterince ilgilenememesine yol açtı.

- ⊙ Batılı devletlerle zıt düşmeyi dış politika esasları içerisinde reddeden Türkiye fazla diretmeyerek 5 Haziran 1926'da İngiltere ile Ankara Antlaşması'nı imzaladı.
- ⊙ Bu antlaşmaya göre;
 - ▶ Musul ve Kerkük Irak'a bırakılacaktır.
 - ▶ Musul petrol gelirlerinin %10'u 25 yıl boyunca Türkiye'ye verilecektir.
 - ▶ Hakkari Türkiye'ye bırakılacaktır.
- ⊙ Musul'un elden çıkmasında Şeyh Sait İsyanı ve Nasturi Ayaklanması etkili olmuştur.

Nüfus Mübadelesi

- ⊙ Lozan'a göre İstanbul Rumları ile Batı Trakya Türkleri dışında kalan Anadolu'daki Rumlarla Yunanistan'daki Türkler yer değiştirecekti.
- ⊙ Fakat Yunanistan Mondros sırasında İstanbul'a yerleşmiş Rumları da İstanbul'da bırakmak isteyince sorun çıktı.
- ⊙ 1928 yılında bu sorunlar Milletler Cemiyeti'nde görüşüldüğü halde çözülemedi.
- ⊙ 1930 Haziran ayındaki anlaşmayla sorun çözümlendi. Bu antlaşma ile İstanbul Rumları ile Batı Trakya Türklerinin hepsi yerleşik sayıldı (Ahali Mübadelesi).
- ⊙ Bu sorunun çözülmesi Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olmasında ve Balkan Antantı'nın imzalanmasında etkili olmuştur.
- ⊙ Venizelos, Atatürk'ü 1934 yılında Nobel Barış Ödülü'ne aday göstermiştir.

Yabancı Okullar Sorunu

- ⊙ Yabancılar kapitülasyonlar aracılığıyla Türk ülkesinde birçok okul açarak önemli kültürel haklara da sahip olmuşlardır.

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU

13. ÜNİTE

KISIM - I Genel Hükümler

BÖLÜM: 1

Kapsam, Amaç, Temel İlkeler, İstihdam Şekilleri

Kapsam: –Madde 1

Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

Anayasa Mahkemesi üye ve yedek üyeleri ile raportörleri; hakimlik ve savcılık mesleklerinde veya bu mesleklerden sayılan görevlerde bulunanlar, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları ve Sayıştay savcı ve yardımcıları, Üniversitelerin, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinin, Devlet Güzel Sanatlar Akademilerinin, Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün öğretim üye ve yardımcıları, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası üyeleri, Genelkurmay Mehteran Bölüğü Sanatkarları, Devlet Tiyatrosu ile Devlet Opera ve Balesi ve Belediye Opera ve tiyatroları ile şehir ve belediye konservatuvar ve orkestralarının sanatkar memurları, uzman memurları, uygulatıcı uzman memurları ve stajyerleri; Spor-Toto Teşkilatında çalışan personel; subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ile Emniyet Teşkilatı mensupları özel kanunları hükümlerine tabidir.

Amaç: –Madde 2

Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur.

Temel ilkeler: –Madde 3

Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

Sınıflandırma:

A) Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Liyakat:

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

Örnek Soru Tarzı

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre "Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânını sağlamaktır" ifadesi hangi temel ilkenin açıklamasıdır?

- A) Sınıflandırma B) Kariyer C) Derece
D) Kademe E) Liyakat

Cevap B

6. test

657 SAYILI DEVLET
MEMURLARI KANUNU
KISIM - VI
Sosyal Haklar ve Yardımlar

1. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre çocuk yardımı alan devlet memura verilen yardım çocuklarının her bir için kaç gösterge rakamının aylık katsayısı ile çarpılması sonucu elde edilecek miktar üzerinden ödenir?

- A) 250
- B) 500
- C) 600
- D) 750

2. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre karı ve kocanın her ikisi de memur iseler verilecek olan çocuk aile yardımı kime verilir?

- A) Kocaya
- B) Kariya
- C) Eşit olarak paylaşılır
- D) İkisine de verilmez

3. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre kaç yaşını dolduran erkek (malûl olanlar hariç) çocuk için aile yardımı ödenmez?

- A) 18
- B) 21
- C) 25
- D) 30

4. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aşağıdaki şıklarda belirtilenlerden hangisi durumunda çocuklar için aile yardımı ödeneği verilir?

- A) Evlenen çocuklar,
- B) 25 yaşını dolduran ama evlenmemiş kız çocuklara
- C) Kendileri hesabına ticaret yapan veya gerçek veya tüzel kişiler yanında her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışan çocuklara
- D) Burs alan veya Devletçe okutulan çocuklara

5. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aşağıdaki durumların hangisinde çocuklar için aile yardımı ödeneği verilir?

- A) Burs alan veya Devletçe okutulan çocuklar
- B) Öğrenim yapmakta iken tatil devresinde çalışan çocuklara
- C) Evlenen çocuklar
- D) 25 yaşını dolduran erkek çocuklara

6. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre devlet memurlarından T. C. Emekli Sandığına tabi hizmeti kaç yıl ve daha fazla olanlara, istekleri üzerine Toplu Konut Fonundan özel şartlarla ve öncelikle konut kredisi verilebilir?

- A) Beş yıl ve daha fazla olanlara
- B) Yedi yıl ve daha fazla olanlara
- C) On yıl ve daha fazla olanlara
- D) On beş yıl ve daha fazla olanlara

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İDARİ YAPISI VE TEŞKİLATI

İDARE HUKUKU

14. ÜNİTE

1. BÖLÜM

İDARE HUKUKU

İdarenin örgütlenmesini ve idare ile bireyler arasındaki ilişkileri düzenleyen kamu hukuku dalına idare hukuku denir.

İdare Hukukunun Özellikleri

- ⊙ İdare hukukunun konusu devlet idaresidir.
- ⊙ İdare hukukunun amacı kamu yararının sağlanmasıdır.
- ⊙ İşlemleri tek taraflıdır.
- ⊙ İdare hukuku kanunlaştırılmamıştır. (Tedvin edilmemiştir.)
- ⊙ İdare hukuku içtihatlarla dayanan bir hukuk dalıdır.
- ⊙ İdare hukukundan doğan uyuşmazlıklar idari yargı mercilerinde çözümlenir.
- ⊙ İdare hukuku genç ve yeni gelişen bir hukuk dalıdır.

İDARENİN GÖREV VE YETKİLERİ

- ⊙ Milli güvenliğin sağlanmasından sorumludur.
- ⊙ Kamu yararı amacıyla kamu hizmetlerinin yürütülmesini sağlar.
- ⊙ Kolluk kuvvetlerinin faaliyetlerinin yürütülmesini sağlar.
- ⊙ Kamu yararı görülen hallerde özendirme, destekleme ve teşvik faaliyetleri yapar.
- ⊙ Planlama faaliyetleri yapar.
- ⊙ İç düzen faaliyetleri yapar. Kamuya yönelik olmayan tek faaliyettir.

İDARE HUKUKUNUN KAYNAKLARI

Asli Kaynaklar

- ⊙ Anayasa
- ⊙ Kanun
- ⊙ Milletlerarası antlaşmalar
- ⊙ Cumhurbaşkanlığı kararnamesi
- ⊙ Yönetmelik
- ⊙ Genelge, yönerge vb.
- ⊙ İçtihadı birleştirme kararları

Yardımcı Kaynaklar

- ⊙ Yargı içtihatları
- ⊙ İdari teamül ve tatbikatlar
- ⊙ Öğretiler (doktrin, bilimsel görüş)

İDARİ FONKSİYON

Kâr amacı gütmeyen ve toplumun günlük ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yürütülen tüm kamu faaliyetleri idari fonksiyon kapsamındadır.

- ⊙ Konusunu kamu hizmetleri oluşturur.
- ⊙ Amacı kamu yararını gerçekleştirmektir.
- ⊙ Sürekli bir devlet fonksiyonu vardır.
- ⊙ İdari işlemler ve eylemler ile yürütülür.
- ⊙ Kamu gücü kullanılarak yerine getirilir.
- ⊙ İdari fonksiyon kendiliğinden harekete geçer.
- ⊙ İdari fonksiyon üstün ve ayrıcalıklı yetkiler kullanılarak yerine getirilir.
- ⊙ Bireylerle doğrudan doğruya ilişki halindedir.

İDARE HUKUKUNA ÖZGÜ İLKELER

İdarenin Kanuniliği İlkesi

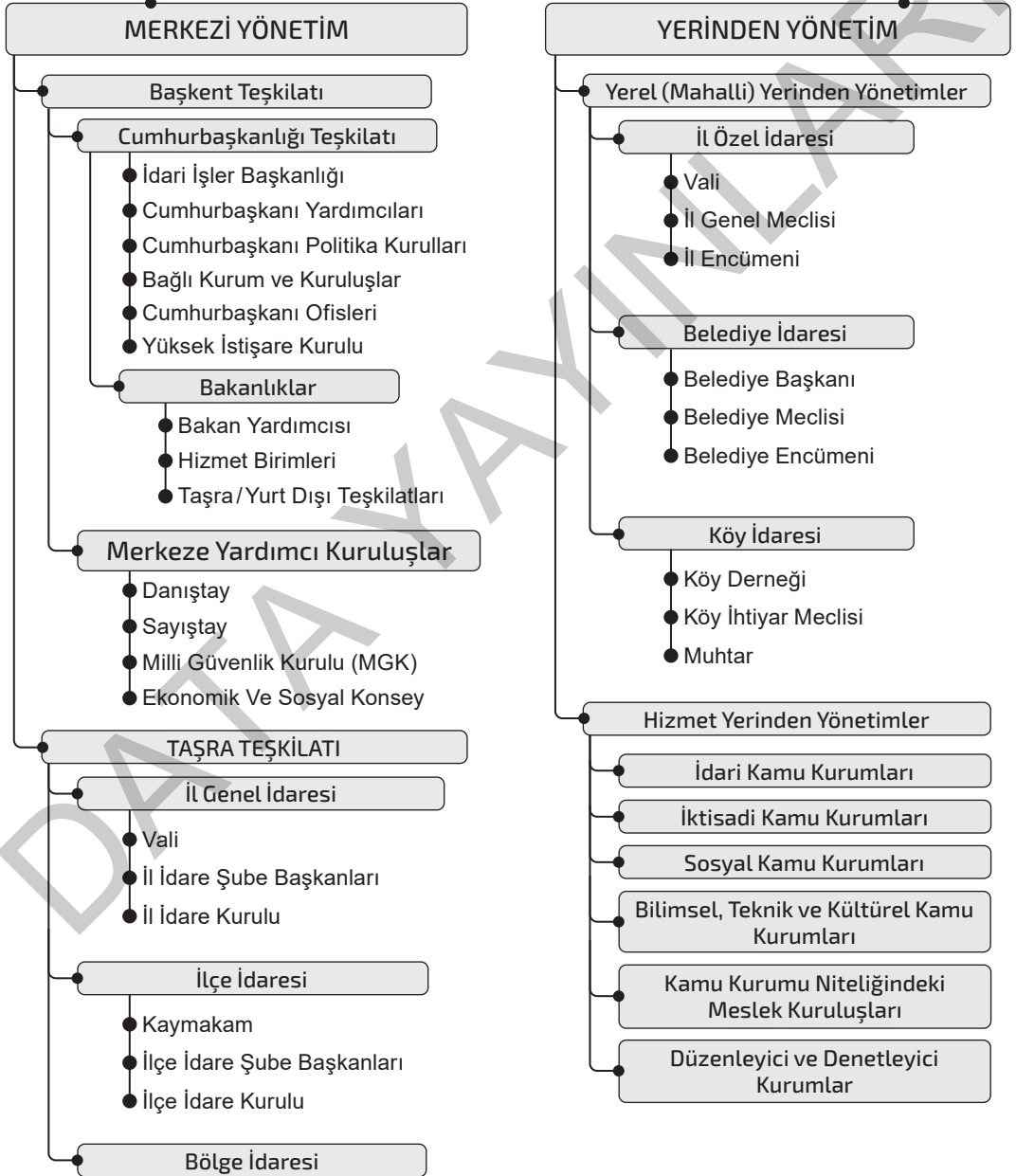
Anayasaya göre idarenin kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir. İdarenin faaliyette bulun-

TÜRKİYE'NİN İDARİ YAPISI

2. BÖLÜM

T.C. İDARİ TEŞKİLATI

TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ YAZIM KURALLARI

15. ÜNİTE 1. BÖLÜM

EKLERİN VE BAĞLAÇLARIN YAZIMI

-KEN EKİNİN YAZIMI

Büyük ünlü uyumuna uymayan bu ekin aslı “iken”dir. Getirildiği sözcüğün son sesi ne olursa olsun ince yazılır:

☉okur-ken, yazar-ken, gelir-ken, söyler-ken...

İstenildiği takdirde “iken” olarak ayrı da yazılabilir:

☉okur iken, yazar iken, gelir iken, söyler iken...

NOT

İken ünlüyle biten kelimelere ek olarak getirildiğinde başındaki “i” ünlüsü düşer ve araya “y” ünsüzü girer:

☉okulday-ken (okulda iken)

☉yoday -ken (yolda iken)

“Kİ”NİN YAZIMI

Türkçede kullanılan üç farklı “ki” vardır.

Sıfat yapan “-ki”:

Eklendiği sözcüğe bitişik yazılır. Eklendiği sözcüğe aitlik anlamı katar. Cümleden çıkarıldığında anlam bozulur. Ek halindedir.

☉Alt satırdaki cümleler oldukça güzel.

☉Evdeki çiçekleri sulamalısın.

☉Akşamki düğüne hep beraber gittik.

İlgi zamiri olan “-ki”:

Ek halindedir. Sözcüğe bitişik yazılır. Daima bir ismin yerini tutar ve cümleden çıkarılırsa anlam bozulur.

☉Benim kalemim bozuk, seninki sağlam. (senin kalemin)

☉Sınıftaki ben beklesinler. (öğrenciler)

☉Bizimki işten ayrılmış. (kişi)

Bağlaç olan “ki”

Sözcük gruplarını ya da cümleleri anlam ilişkisiyle birbirine bağlayan “ki” bağlacı her zaman ayrı yazılır. Cümleden çıkarıldığında cümlenin anlamı bozulmaz. Yüklemden ve çekimli fiillerden sonra gelen “ki”ler daima bağlaçtır.

☉Türk dili dillerin en zenginlerindedir, yeter ki bu dil şuurla işlensin.

☉Hava o kadar güzel ki kendimi sokağa attım.

☉Sandım ki çok değer veriyor bana.

☉Bu sonuca bakarak şöyle diyebiliriz ki güzel işler başarmışız.

NOT

Dilimizde bazı sözcüklerde kullanılan “ki”ler sözcükle kalıplaşmış olduğundan sözcükten ayrı yazılmaz. (sanki, oysaki, belki, meğerki, hâlbuki, çünkü, mademki)

☉Kim bilir belki yarın belki yarından da yakın.

☉Oysaki adam hiç katil birine benzemiyordu.

Kişi ve işaret zamirlerinden sonra gelen “ki” de bağlaç olup ayrı yazılır:

☉Bizler ki o Fatih’in evlatlarıyız.

☉Vaziyet o ki bu iş olmayacak.

☉Sen ki sınıfta kaldın artık bisikleti unut.

“ki” bağlacı şüphe ve pekiştirme göreviyle de kullanılabilir:

☉Çağırsam, benimle gelir mi ki?

CÜMLE BİLGİSİ

4. BÖLÜM

Bir duyguyu, düşüncüyü, isteği, haberi, durumu, olayı ifade etmek için kurulan ve kendi içinde anlam ve yargı bütünlüğü olan sözcüğe veya söz dizisine cümle denir.

CÜMLENİN ÖGELERİ

TEMEL ÖGELER

YÜKLEM

İş, kılış, oluş, hareket, durum bildiren; haber veren; cümleyi bir yargıya bağlayan çekimli ögedir.

- Birkaç gün sonra İstanbul'a gidecek.
- Şehri bu hâle getiren çevre kirliliğidir.
- Bu sabah gökyüzü masmaviydi.

Yüklemin Özellikleri

Cümlenin temel ögesidir. Cümle, yargı bildiren bir söz grubu, yüklem de yargıyı üstlenen öge olduğuna göre yüklemsiz bir cümle olamaz.

Yüklem çekimli bir ad ya da eylemden oluşabilir.

- Bir ipten iki cambaz oynamaz.
- Pervin benden daha güzeldir.

Yüklem, tek kelimedenden oluşabildiği gibi kelime grubundan da oluşabilir.

- Yaşlılara saygı, toplumun geçmişine olan saygısını gösterir.
- Kapının önünde oturan yaşlı adam babamın eski şoförüydü.

Çekimli bir isim ya da fiil tek başınayken bile yüklem olabilir.

- Öğretmenim.
- Okuduk.
- Maviydi.

Bir cümlede birden fazla yüklem olabilir.

- “Yağız atlar kişnedi, meşin kırbaç şakladı; Bir dakika araba yerinde durakladı.”
- “Yol onun, varlık onun, Gerisi hep angarya.”
- Kapılar açıldı, göçebeler üçlü gruplar halinde konaktan içeri alındı.

Yüklemi söylenmeyen cümlelere eksiltili (kesik) cümle denir. Yüklem söylenmemiş olması cümlenin anlamında eksiklik meydana getirmez. Dinleyici ya da okuyucu cümlenin söylenmemiş kısmını ya kendisi tamamlar ya da bu kısım zaten bilinmektedir.

- Kır atın yanında duran ya huyundan ya suyundan...(alır)
- Az veren candan, çok veren maldan... (verir)
- Dalgalandığın yerde ne korku ne keder...(vardır)

Bazı eksiltili cümleler, önceki cümlenin yardımıyla tamamlanır.

- Bilmiyorum aradan ne kadar zaman geçti. Belki altı ay, belki bir yıl... (geçti)
- Buralarda hiç yol yoktur. Hatta keçi yolu bile...(yoktur)
- – Nerede çalışıyorsun?
– Türk Dil Kurumunda. (çalışıyorum)

ÖZNE

Yüklemde bildirilen işi, oluşu, hareketi, durumu, kılışı yerine getiren; hakkında bilgi ve haber verilen ögedir. Yani yapanı veya olanı karşılayan unsurdur.

- Ben bu mahalleden taşındım.
- Koca bir ağaç devrilmişti.
- Cebimde 15 lira kalmış.
- Denizin suyu acıdır.

HALKLA İLİŞKİLER - İLETİŞİM BECERİLERİ VE DAVRANIŞ KURALLARI

16. ÜNİTE

HALKLA İLİŞKİLER KAVRAMI

Halkla ilişkiler, kuruluşun çevre ile ilişkilerini, çevrenin kuruluşun amaçları, işlevleri ve örgütsel davranış üzerindeki etkilerini öğrenmesiyle, kuruluşun çevresini etkilemesiyle ilgili anlayış, davranış ve yöntemleri içeren bir kavramdır. Kamu kurum ve kuruluşlarının temel amacı halk yararına çalışmak ve halka hizmet etmektir. Demokratik ülkelerde yetkili organların seçilip görev gelmesiyle halkın görevi bitmiş olmaz. Kararların alınmasında, uygulanmasında ve bunların denetlenmesinde halkın yardımı ve desteği çok önemli ve gereklidir. Halkla ilişkiler kavramının çeşitli tanımları bulunmaktadır. Bunlar:

- ⊙ Halkla ilişkiler, örgütlerin sosyal sorumluluğu kapsamında bir yönetim fonksiyonu, iletişim süreci, kamuoyunu etkileme ve halkla iletişim kurma etkinliğidir.
- ⊙ Tanıtma görevi yapmak, kimlik yaratmak veya örgütle kamu arasında ilişki kurmaktır.
- ⊙ Tanıtma ve tanıtma etkinliğidir.
- ⊙ Yönetilene aydınlatma, yönetimin eylem ve işlemlerini tanıtma, halkın istek ve şikâyetlerini öğrenmedir.
- ⊙ Kamu kesiminde propagandanın dışında kalan tüm çevreyle etkileşimin bütünüdür.
- ⊙ Yönetimin eylem ve işlemlerini halka onaylatmak değil, halkla etkileşerek kendiliğinden onay elde etmektir.
- ⊙ Örgütlerle halk arasında ilişkileri karşılıklı güvene dayalı bir biçimde geliştirmeye yönelik bir tekniktir.
- ⊙ Kamuoyunu etkileme ve ondan etkilenme sürecidir.
- ⊙ Örgütü çalışanlarına, müşterilerine ve bağlantılı olduğu kişilere sevdirmeye sanatıdır.
- ⊙ Rex Harlow 1976'da o zamana kadar geliştirilen 472 halkla ilişkiler tanımının ortak özelliklerinden hareket ederek bir tanım

geliştirmiştir. Buna göre; "Halkla ilişkiler, kurum ve hedef kitlesi arasında karşılıklı iletişim, anlayış, yardımlaşma, kabul ve iş birliğine dayanan bağlar oluşturmayı ve bu bağları korumayı amaçlayan; kurum yönetiminin fikir ve görüşlerinden haberdar olmayı ve uygun cevap vermeyi sağlayan; kurum yöneticisinin kamu yararına hareket etmesini vurgulayan; eğilimleri önceden tahmin ederek kurumun değişime ayak durmasını sağlayan; başlıca araçlar olarak araştırma ve ahlaki iletişim tekniklerini kullanan bir yönetim fonksiyonudur."

- ⊙ Grunig, halkla ilişkilerin bir iletişim yönetimi olduğuna vurgu yapmış ve halkla ilişkileri bir örgütün iç ve dış kurumlarıyla kurduğu planlama, yürütme ve değerlendirme etkinliklerinin tümü şeklinde tanımlamıştır.
- ⊙ Hutton ise halkla ilişkileri tanımlarken "stratejik iletişim yönetimi" kavramına vurgu yapmıştır. Bunun dışında Hutton'a göre halkla ilişkiler; ikna edici, savunucu, eğitici, bilgi tedarikçisi, taraftar, imaj yapıcı, itibar yönetici, ilişki kurucu gibi rolleri üstlenirken araştırma, imaj oluşturma, danışma, yönetme, ön uyarı, yorumlama, iletişim kurma ve müzakere etme fonksiyonlarını da yerine getirir.
- ⊙ Halkla ilişkileri; hedef kitle açısından, kurum içi ya da kurum dışı açısından, uygulanacak strateji açısından ve kurulan iletişimin özelliği açısından tanımlamak mümkündür. Burada kurulan iletişimin özelliği açısından halkla ilişkiler simetrik ve asimetrik halkla ilişkiler şeklinde ikiye ayrılır. Simetrik halkla ilişkiler, yöneticiler ve hedef kitle arasında karşılıklı etkileşime ve fikir alışverişine dayanan halkla ilişkiler yaklaşımı iken asimetrik halkla ilişkiler, kurumun hedef kitleye bilgi aktardığı ve onu değiştirmek istediği ancak aldığı geri bildirimlere göre kendini değiştirmedığı halkla ilişkiler yaklaşımıdır.

Ast – Üst İlişkileri:

- ⊙ Yönetim sürecinde çalışan kişilerin başarılı olması için örgüt içerisindeki iletişim önemlidir.
- ⊙ Kişilerin örgütteki rolleri ne olursa olsun iletişim becerilerini iyi bilmeli ve bunları uygulamaları gerekir.
- ⊙ Özellikle ast üst ilişkilerinde dikkat edilmesi gereken önemli hususlar vardır.
- ⊙ Astlar önce insan olarak kabul edilmelidir.
- ⊙ Özünde insan sevgisi olan her iletişim sürecinin olumlu bir başlangıç sağladığı, sevginin ve iyi niyetin çözemediği hiçbir problemin olmadığı, makamların ve unvanların geçici olduğu ve her yöneticinin bir üstü olduğu unutulmamalıdır.
- ⊙ Astlara sınırsız ve yetersiz bilgi vermek tehlikelidir.
- ⊙ Çünkü güvensizlik yaratır, informal liderler doğurur ve dedikoduları çoğaltır.
- ⊙ Örgüt içerisinde iletişim kanalları çoğaltılarak astların liderlik yetenekleri geliştirilmelidir.
- ⊙ İletişim kanalları astların kararlara katılmasını sağlar, eşgüdümü kolaylaştırır ve iyi bir örgüt iklimi yaratır.
- ⊙ Bürokratik otorite sık sık kullanılmamalı ve sürekli ast oldukları hatırlatılmamalıdır.
- ⊙ Bu davranış bağlılık ve sadakati azaltır ve direnmeyi artırır.
- ⊙ Yöneticilerle etkili bir iletişim kurabilmek için, onların sosyal ve mesleki yaşam felsefesi ile onların önem ve öncelik verdiği konuları bilmek gerekir.
- ⊙ Yöneticileri iyi tanımak, onlara etkili mesajlar vermeyi sağlar, çatışmaya düşmeyi önler ve başarılı olmanın kriterlerini belirler.
- ⊙ Mesaj ve öneriler yöneticilerin dinlemesi için en uygun olduğu zamanda verilmelidir.
- ⊙ Astlar için uygun olan zaman yöneticiler için uygun olmayabilir.
- ⊙ Uygun zaman ve yer seçimi reddedilme ihtimalini azaltır.
- ⊙ Tüm çalışanlar üstlerine bağlı ve kendi düzeyinde başarılı bir ast olduğunu yönetici-

lerine hissettirmelerinde yarar vardır. Bu davranış yöneticilerin güvenini artırır ve gereksiz kaygılarını azaltır.

- ⊙ Astlar, yöneticilerinden sürekli yakınlık çevrede onunla ilgili sözler söylememeli, birdenbire yükselme hevesine kapılmamalı ve böyle bir izlenim bırakmamalıdır.
- ⊙ Sevilen, sayılan ve başarılı kişilerle yakın iletişim kurulmalı ancak diğerleriyle de kötü olunmamalıdır.
- ⊙ Ödüllendirilen iş arkadaşlarının başarılarından haz ve mutluluk duyulmalı ve bu duygular belirtilmelidir.
- ⊙ Aksi halde iş arkadaşının ödüllendirilmesini kutlamayan kişi kıskanç ve başarısız kişi olarak anılır.
- ⊙ İnsanların mutlu ve mutsuz günlerinde yanında olan dostları hiçbir zaman unutulmaz. Bayram, yılbaşı ve doğum günü gibi özel günlerde iş arkadaşları her zaman hatırlanmalıdır.
- ⊙ Nezaket her kapıyı açar ve herkesin hoşuna gider. Çalışma yaşamında kişiyi diğer çalışanlardan ayıran bazı özellikler olmalıdır.
- ⊙ Birey bu özelliklerle fark edilir ve anılır.
- ⊙ Yasal ve yönetsel hak ve sorumluluklar çok iyi bilinmelidir.
- ⊙ Dengeli, sağlıklı, tutarlı ve mutlu bir aile yaşamı oluşturulmalıdır.
- ⊙ İyi bir yaşam biçimi iş ortamında ve çevrede etkili iletişim kurulmasını ve saygınlığı artırır.
- ⊙ Çalışanlar işini sevmeli ve coşku ile yapmalıdır. Sevgi ve coşku en kötü sistemleri bile başarıyla çalıştırır.
- ⊙ Nefret ve karamsarlık en iyi sistemleri bile çalışamaz hale getirir.

İnsanlarla İlişkileri Engelleyen ve Kolaylaştırıcı Davranışlar

- ⊙ Ellerin kenetlenmesi, kolların kavuşturulması, bacak bacak üstüne atılması ve geriye doğru yaslanarak oturulması ilişkiyi olumsuz yönde etkilerken; kolları kavuşturmadan, bacak bacak üstüne atmadan oturmak ve elleri açarak öne doğru eğilmek

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

Bu Kanunun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu Kanun; kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır.

1.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun hükümleri saklıdır.

Tanımlar: –Madde 3

Bu Kanunda geçen;

a) Kurum ve kuruluş: Bu Kanunun 2 nci maddesinde geçen ve kapsama dahil olan bilgi edinme başvurusu yapılacak bütün makam ve mercileri,

b) Başvuru sahibi: Bu Kanun kapsamında bilgi edinme hakkını kullanarak kurum ve kuruluşlara başvuran gerçek ve tüzel kişileri,

c) Bilgi: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan bu Kanun kapsamındaki her türlü veriyi,

d) Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları bu Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plân, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını,

e) Bilgi veya belgeye erişim: İstenen bilgi veya belgenin niteliğine göre, kurum ve kuruluşlarca,

başvuru sahibine söz konusu bilgi veya belgenin bir kopyasının verilmesini, kopya verilmesinin mümkün olmadığı hâllerde, başvuru sahibinin bilgi veya belgenin aslını inceleyerek not almasına veya içeriğini görmesine veya işitmesine izin verilmesini,

f) Kurul: Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunu, ifade eder.

Örnek Soru Tarzı

- I. Tarafsızlık
- II. Eşitlik
- III. Açıklık
- IV. Tarafgirlik

Yukarıdakilerden hangisi 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanununun amaçlarından değildir?

- A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

Cevap B

İKİNCİ BÖLÜM

Bilgi Edinme Hakkı ve Bilgi Verme
Yükümlülüğü

Bilgi edinme hakkı: –Madde 4

Herkes bilgi edinme hakkına sahiptir.

Türkiye’de ikamet eden yabancılar ile Türkiye’de faaliyette bulunan yabancı tüzel kişiler, isteyebilecekleri bilgi kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden doğan hak ve yükümlülükleri saklıdır.

Bilgi verme yükümlülüğü: –Madde 5

Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi

3071 SAYILI DİLEKÇE HAKKININ KULLANILMASINA DAİR KANUN

18.
ÜNİTE

Amaç: –Madde 1

(Değişik: 2/1/2003-4778/23 md.)

Bu Kanunun amacı, Türk vatandaşlarının ve Türkiye'de ikamet eden yabancıların kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve yetkili makamlara yazı ile başvurma haklarının kullanılma biçimini düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(Değişik: 2/1/2003-4778/24 md.)

Bu Kanun, Türk vatandaşları ve Türkiye'de ikamet eden yabancılar tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi ile idarî makamlara yapılan dilek ve şikâyetler hakkındaki başvuruları kapsar.

Dilekçe hakkı: –Madde 3

Türk vatandaşları kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve yetkili makamlara yazı ile başvurma hakkına sahiptirler.

(Ek: 2/1/2003-4778/25 md.) Türkiye'de ikamet eden yabancılar karşılıklılık esası gözetilmek ve dilekçelerinin Türkçe yazılması kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.

Örnek Soru Tarzı

“Türkiyede ikamet eden yabancılar esası gözetilmek ve dilekçelerinin Türkçe yazılması kaydıyla bu haktan yararlanabilirler”

3071 Sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanuna göre yukarıdaki ifadede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Eşitlik
B) Karşılıklılık
C) Adalet
D) Kanunilik
E) Anlaşmalar

Cevap B

Dilekçede bulunması zorunlu şartlar:
–Madde 4

(Değişik: 2/1/2003-4778/26 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisine veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerde, dilekçe sahibinin adı-soyadı ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması gerekir.

Gönderilen makamda hata: –Madde 5

Dilekçe, konusuyla ilgili olmayan bir idari makama verilmesi durumunda, bu makam tarafından yetkili idari makama gönderilir ve ayrıca dilekçe sahibine de bilgi verilir.

İncelenemeyecek dilekçeler: –Madde 6

Türkiye Büyük Millet Meclisine veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerden;

- a) Belli bir konuyu ihtiva etmeyenler,
b) Yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olanlar,
c) 4 üncü maddede gösterilen şartlardan herhangi birini taşımayanlar,

İncelenemezler.

Dilekçenin incelenmesi ve sonucunun bildirilmesi: –Madde 7

(Değişik: 2/1/2003-4778/27 md.)

Türk vatandaşlarının ve Türkiye'de ikamet eden yabancıların kendileri ve kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri konusunda yetkili makamlara yaptıkları başvuruların sonucu veya yapılmakta olan işlemin safahatı hakkında dilekçe sahiplerine **en geç otuz gün** içinde gerekçeli olarak cevap verilir. İşlem safahatının duyurulması halinde alınan sonuç ayrıca bildirilir.

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; kamu kurum ve kuruluşlarının iş ve işlemleri sonucunda oluşan belgelerin; düzenlenmesine, gerekli şartlar altında korunmalarının teminine, herhangi bir sebepten dolayı kaybının engellenmesine, Devletin, gerçek ve tüzel kişilerin ve bilimin hizmetinde değerlendirilmelerine, kurum ve kuruluşlar ile şahıslar elinde bulunan arşiv belgeleri ve ileride arşiv belgesi haline gelecek arşivlik belgelerin tespit edilmesine, saklanmasına gerek görülmeyen belgelerin ayıklanmasına, imhasına ve arşiv belgelerinin Devlet Arşivleri Başkanlığına devrine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, 11 sayılı Devlet Arşivleri Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşları kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 11 sayılı Devlet Arşivleri Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Arşiv: Kamu kurum ve kuruluşlarında yapılan iş ve işlemler, haberleşmeler ile gerçek veya tüzel kişilerin gördükleri hizmetler neticesinde oluşan belgelerin barındırıldığı yerleri,

b) Arşiv belgesi: Son işlem tarihi üzerinden **yirmi yıl** geçmiş veya **on beş yıl** geçtikten sonra kesin sonuca bağlanmış bulunan ve günlük iş akışı içinde işlevi bulunmayan, varsa tâbi olduğu diğer mevzuatlar ile saklama planlarındaki

saklama sürelerini tamamlayan, üretim biçimleri, donanım ortamları ne şekilde olursa olsun geleceğe, tarihi, siyasi, sosyal, kültürel, hukuki, idari, askeri, iktisadi, dini, ilmi, edebi, estetik, biyografik, jeneolojik ve teknik herhangi bir değer olarak intikal etmesi gereken ve bir bilgiyi içeren yazılmış, çizilmiş, resmedilmiş, görüntülü, sesli veya elektronik ortamlarda üretilmiş belgeyi,

c) Arşivlik belge: Süre bakımından arşiv belgesi vasfını kazanmayan veya bu süreyi doldurmasına rağmen güncelliğini kaybetmeyen, hizmeti yürütülmesi açısından işlevi olan belgeyi,

ç) Ayıklama: Arşiv belgesi ile cari işlemleri devresinde bir değere sahip olduğu halde hukuki değerini ve delil olma özelliğini kaybetmiş, gelecekte herhangi bir nedenle kullanılmasına ve saklanmasına gerek görülmeyen her türlü belgenin birbirinden ayrımı ile ileride arşiv belgesi vasfını kazanacak olan arşivlik belgenin tespiti işlemini,

d) Başkanlık: Devlet Arşivleri Başkanlığını,

e) Belge: Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin iş ve işlemleri neticesinde oluşan, üretim biçimleri ve donanım ortamları ne şekilde olursa olsun bir bilgiyi içeren yazılmış, çizilmiş, resmedilmiş, görüntülü, sesli veya elektronik kaydı,

f) Belge hiyerarşisi: Belgenin ait olduğu kurum, birim, klasör, dosya ile belge bileşenlerinin genelden özele doğru bütünü,

g) Belge yöneticisi: Belgelerin dosyalanması, saklanması, ayıklanması, tasfiyesi, hizmete sunulması ve transferi işlemlerini kurumu veya birimi adına yöneten kişiyi,

ğ) Belge yönetimi: Belgelerin üretiminden itibaren belirlenen ölçütler çerçevesinde değerlendirme, düzenleme, ayıklama ve hizmete sunma faaliyetlerinin tümünü,

İmha listelerinin düzenlenmesi ve kesinlik kazanması: –Madde 21

(1) İmha edilecek belgeler için bu Yönetmelik ekinde yer alan (EK-5) "İmha Listesi" hazırlanır. Aynı tür ve vasıfları haiz belge için, örneklerini saklamak suretiyle tür ve yılları gösteren imha listeleri düzenlenebilir.

(2) İmha listelerinin her sayfası, Ayıklama ve İmha Komisyonunun başkan ve üyeleri tarafından imzalanır.

(3) Hazırlanan imha listeleri;

a) Merkez teşkilatlarında, Başkanlığın uygun görüşü alındıktan sonra, kurum ve kuruluşun en üst amirinin veya yetki verdiği kişinin onayı müteakip,

b) Taşra, bölge ve yurt dışı teşkilatlarında ise kurum arşivinin uygun görüşü alındıktan sonra, bu birimlerin en üst amirinin veya yetki verdiği kişinin onayını müteakip,

kesinlik kazanır.

(4) Onay işlemlerinde belgelerin ne şekilde imha edileceği hususu belirtilir.

(5) Ayıklama ve İmha Komisyonlarınınca ayıklanan ve imhasına karar verilen belgeler, imha işlemleri kesinlik kazanıncaya kadar düzenli bir şekilde muhafaza edilir.

(6) İmha işlemi, düzenlenecek tutanakla tespit edilir.

(7) Hazırlanan imha listeleri, tutanakları ve bunlarla ilgili her türlü belge **on yıl** süreyle muhafaza edilir.

İmha şekilleri: –Madde 22

(1) İmha edilecek belgeler, başkaları tarafından görülüp okunması mümkün olmayacak şekilde parçalanır ve geri dönüşümde kullanılmak üzere değerlendirilir.

(2) Özelliği gereği imha şekli kendi mevzuatında belirlenmiş belgenin imhası hakkında ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(3) e-Arşivlerde tutulan belgelerin imhası, görülüp okunması ve kullanılması mümkün olmayacak şekilde sistemden çıkarılarak tasfiye edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli, Geçici ve Son Hükümler

Belgelerin dijitalleştirilmesi:

–Madde 23

(1) İşlem görmek üzere kağıt ortamında gelen belgeler, işlem ve dosya bütünlüklerinin korunması amacıyla ekleri ile birlikte taranarak elektronik belge yönetim sistemine dahil edilir.

(2) Dijitalleştirilen belgelerin elektronik ve fiziki belgeler ile ilişkileri korunur.

(3) Yükümlüler, gerekli görüldüğü durumlarda ellerinde bulunan kağıt ortamındaki belgelerden arşiv belgesi niteliği taşıyanları, tek nüsha olma özelliğinden kurtarmak, arşiv belgesi dışında kalan ve sıklıkla kullanılan belgeleri ise yıpranmasını engellemek ve etkin bir biçimde kullanabilmek gayesiyle dijitalleştirebilirler.

(4) Sık kullanılmayan ve saklama planlarında ön-görülen saklama süreleri sonunda saklanmasına gerek görülmeyp de imha edilecek belgeler, dijitalleştirme işlemine tâbi tutulmaz.

(5) Dijital görüntüler ile görüntülere ait üstverilerin ilişkisi korunur.

(6) Dijitalleştirme işlemleri, birimlerin önerileri doğrultusunda, belge yönetimi ve arşiv hizmetlerinden sorumlu birimin bilgisi veya koordine-sinde, kurumsal bütünlük içerisinde yapılır. Birimlerin bağımsız uygulamalarına izin verilmez.

(7) Yapılacak her türlü dijital görüntüleme işlemlerinde TS13298 numaralı "Elektronik Belge ve Arşiv Yönetim Sistemi" standardı dikkate alınır.

(8) Belgelerin dijitalleştirilmesi, Başkanlıkça belirlenen usul ve esaslara göre yerine getirilir.

Dosya planları ve saklama planları:

–Madde 24

(1) Yükümlüler; dosya planları ile saklama planlarını, belge yönetimi ve arşiv hizmetlerinden sorumlu birimin koordinesinde hazırlamak ve Başkanlığın uygun görüşünü müteakip uygulamaya koymakla yükümlüdürler.

(2) Dosya planları, kurumsal yapı ve kurumun fonksiyonları dikkate alınarak; saklama planla-

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi 1518 Sok.
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - Belgegeçer: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

